

ES divpusējās tirdzniecības attiecības

Publicēts: 09.08.2021.

Brīvās tirdzniecības nolīgumi

Eiropas Savienībai (ES) ir pasaulē lielākais tirdzniecības nolīgumu tīkls, aptverot vairāk nekā 70 partnervalstis. Šie nolīgumi veicina Latvijas preču un pakalpojumu tirgus pieeju ārpus ES. Tāpat no noslēgtajiem līgumiem iegūst patērētāji, ļaujot piekļūt daudz lielākam preču un pakalpojumu klāstam. Kopumā jaunas tirdzniecības iespējas sniedz pozitīvu ietekmi uz ekonomisko izaugsmi, nodarbinātību un valsts konkurētspēju.

Jaunākās paaudzes ES brīvās tirdzniecības nolīgumi ne tikai atvieglo preču tirdzniecību, bet arī aptver citas jomas kā pieeju trešo valstu publisko iepirkumu tirgiem, profesionālo kvalifikāciju savstarpēju atzīšanu, produktu sertificēšanas noteikumus, intelektuālā īpašuma tiesības un citus jautājumus ar mērķi veicināt tirdzniecību. Turklāt ES tirdzniecības nolīgumi veicina augstu standartu izplatīšanu starptautiskajā tirdzniecībā gan attiecībā uz produktu standartiem, gan uz darbaspēka tiesībām un vides aizsardzību.

ES ir noslēgusi brīvās tirdzniecības nolīgumus ar virkni valstu, tai skaitā Lielbritāniju, Japānu, Dienvidkoreju, Singapūru, Kanādu un citām.

[Vairāk informācijas par ES tirdzniecības sarunām un noslēgtajiem līgumiem](#) (en)

[Vairāk informācijas par tirdzniecības noteikumiem ar trešajām valstīm, Eiropas Komisijas portālā *Access2Markets*](#)

Vispārējā preferenču sistēma

Eiropas Savienības (ES) vispārējā preferenču sistēma atceļ importa nodevas precēm, kas ES tirgū nonāk no jaunattīstības valstīm. Šādas sistēmas mērķis ir palīdzēt saņēmējvalstīm, veicinot tirdzniecību, kā arī sniedzot stimulus labai pārvaldībai un ilgtspējīgai attīstībai.

Tiek izdalīti trīs vispārējo preferenču sistēmas (VPS) veidi:

Standarta VPS paredz valstīm ar zemu vai vidēji zemiem ienākumiem daļēju vai pilnīgu muitas nodevu atcelšanu divām trešdaļām preču kategoriju;

VPS+ režīma ietvaros muitas nodevas tiek pilnībā atceltas tām pašām preču kategorijām, kas ir noteiktas standarta VPS režīmā. Saņēmējvalstīm ir nepieciešams ratificēt un īstenot 27 starptautiskās konvencijas attiecībā uz cilvēktiesībām, darba tiesībām, vides aizsardzību un labu pārvaldību;

Viss izņemot ieročus ir īpašs režīms vismazāk attīstītajām valstīm (ko atzinusi un klasificējusi Apvienoto Nāciju organizācija), kas tām nodrošina beznodevu un bezkvotu piekļuvi ES tirgum visiem produktiem, izņemot ieročus un municiju.

Vairāk informācijas par ES īstenoto vispārējo preferenču sistēmu: <https://gsphub.eu/> (en)

<https://www.mfa.gov.lv/lv/es-divpusejas-tirdzniecibas-attiecibas>